

APSTIPRINĀTA
ar Balvu novada domes
2023.gada 27.aprīļa
lēmumu (sēdes protokols Nr.5., 4.§)

**VIDĒJA TERMIŅA
BALTINAVAS MUZEJA
DARBĪBAS UN ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA
2024.- 2029. gadam**

SATURS

I INFORMATĪVĀ DAĻA

Ievads

1. Muzeja raksturojums, tā loma sabiedrībā
 - 1.1. Muzeja darbības pilnvarojums
 - 1.2. Muzeja misijas definējums
 - 1.3. Muzeja darbības virzieni
 - 1.4. Muzeja darbības mērķi un uzdevumi
2. Ārējās vides ietekmes un muzeja darbības spēju izvērtējums
 - 2.1. Ārējās vides ietekmes raksturojums
 - 2.2. Muzeja darbības spēju izvērtējums
 - 2.2.1. Pārskata perioda sasniegumi un rezultatīvie rādītāji
 - 2.2.2. Muzeja darbības spēju nodrošinājums
 - 2.3. SVID analīze
 - 2.4. Secinājumi
 - 2.5. Muzeja darbības virzieni un prioritātes

II PROGRAMMU DAĻA

3. Vidēja termiņa muzeja darbības programma
 - 3.1. Uzdevumi muzeja stratēģisko mērķu sasniegšanai un sagaidāmie darbības rezultāti
 - 3.2. Sagaidāmie rezultāti
 - 3.2.1. Kvantitatīvie rādītāji
 - 3.2.2. Kvalitatīvie rādītāji
 - 3.3. Programmas īstenošanai nepieciešamie cilvēkresursi
 - 3.4. Jaunās politikas iniciatīvas
4. Pārraudzība un atskaitīšanās kārtība

IEVADS

Baltinavas muzeja darbības un attīstības stratēģija 2024.-2029. gadam ir attīstības plānošanas dokuments, kurā raksturoti muzeja darbības virzieni, noteikti mērķi un uzdevumi to sasniegšanai turpmākajiem pieciem gadiem. Dokuments izstrādāts, lai noteiktu turpmāko muzeja attīstības virzību, pārmantojot un aktualizējot Baltinavas novada muzeja vidēja termiņa darbības un attīstības stratēģijā 2019.-2023. gadam nospraustos darba virzienus katrā no muzeja pamatfunkcijām.

Muzeja darbības stratēģija izstrādāta, pamatojoties uz Latvijas Republikas Muzeju likumu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.956 „Noteikumi par nacionālo muzeja krājumu”, Baltinavas muzeja Nolikumu, ņemot vērā kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam, Balvu pašvaldības attīstības dokumentiem (Balvu novada attīstības programmu 2022.-2027.gadam un Rīcības un investīciju plānu 2022. – 2027.gadam), ņemot vērā valsts likumdošanu, reģiona attīstības pamatnostādnes, analizējot iepriekšējo gadu darbību un esošo situāciju. Ņemta vērā ārējās vides ietekme, jo muzeja darbību ietekmē gan pašvaldības līmeņa, gan valsts un starptautiska līmeņa politiskie, ekonomiskie, sociālie procesi un tendences.

Baltinavas novada vidējā termiņa darbības un attīstības stratēģija 2024.-2029. gadam sastāv no divām daļām – Vispārīgās daļas un Programmu daļas. Vispārīgajā daļā sniegts vispārīgs Baltinavas muzeja raksturojums, definēta muzeja misija, noteikti darbības mērķi un uzdevumi to sasniegšanai, sniegts ārējās vides un muzeja darbības spēju izvērtējums, iekļauta muzeja pēdējo piecu gadu darbības analīze, izvērtēts muzeja darbības potenciāls un noteikti turpmākie prioritārie uzdevumi. Programmu daļā atspoguļota vidēja termiņa darbības programma no muzeja darbības analīzes. Tas ietver muzeja turpmākās darbības mērķiem pakārtotu darbības programmu ar aktivitātēm visu muzeja funkciju īstenošanai. Noteikti sagaidāmie darbības kvantitatīvie un kvalitatīvie rādītāji, programmas īstenošanai nepieciešamie cilvēkresursi un stratēģijas īstenošanas pārraudzības kārtība.

I. VISPĀRĪGĀ DAĻA

1. MUZEJA RAKSTUROJUMS

1.1. Muzeja darbības pilnvarojums

Pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 5. punktu, kas nosaka, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību, Baltinavas muzejs (turpmāk tekstā – Muzejs) ir sabiedrībai pieejama pētnieciska un izglītojoša Balvu novada pašvaldības padotībā esoša iestāde, kura patstāvīgi un sadarbībā ar Latvijas Republikas Kultūras ministriju, Latvijas Republikas Muzeju padomi un citām institūcijām uzkrāj, saglabā, pēta un popularizē Baltinavas pagasta vēstures, mākslas un kultūras mantojuma materiālās un nemateriālās vērtības. Muzejs sadarbībā ar citām novada pašvaldības kultūras iestādēm, biedrībām un organizācijām īsteno Pašvaldības funkcijas kultūras un kultūras mantojuma saglabāšanas jomā, veicot kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu un nodrošinot to pieejamību.

Muzeja darbības pamats ir Balvu novada pašvaldības apstiprināts Nolikums 28.10.2021. Sēdes protokols Nr.1.4&13

Savā darbībā muzejs vadās pēc Latvijas Republikas Muzeju likuma, ievērojot citus Latvijas Republikas normatīvos aktus, tam saistoši Latvijas Muzeju padomes atzinumi, kā arī Balvu pašvaldības domes lēmumi un rīkojumi.

Muzejs dibināts 1996. gada 14. maijā.

Pamats: Baltinavas pagasta padomes 14.05.1996. gada Sēdes protokols Nr.6; 9&.

2021. gadā administratīvi teritoriālās reformas dēļ muzejs pārņemts Balvu novada pašvaldības pakļautībā.

Baltinavas muzejs, veicot akreditācijas procesu, ir ieguvis valsts atzīta muzeja statusu. Akreditācijas apliecība Nr.694A, izsniegta darbībai no 2018. gada 13. septembra līdz 2023. gada 12. septembrim.

1.2. Muzeja misija

Apzināt, vākt, pētīt un popularizēt Baltinavas pagasta vēsturi, kultūru, mākslu un dabu no pirmsākumiem līdz mūsdienām, saglabāt dabas un kultūras mantojumu, sniegt izpratni par Baltinavas pagasta nozīmi vietējā, valsts un reģiona mērogā.

1.3. Muzeja darbības virzieni

Baltinavas novada muzejam ir četri darbības pamatvirzieni:

1. Materiālās un nemateriālās kultūras vērtību uzkrāšana, dokumentēšana un saglabāšana.
2. Muzeja krājuma un ar to saistītās informācijas pētniecība.
3. Muzeja krājuma un pētnieciskā darba rezultātu pieejamības nodrošināšana un popularizēšana, izglītojot sabiedrību.
4. Muzeja darbības nodrošināšana sadarbībā ar pašvaldību.

1.4. Muzeja darbības mērķi un uzdevumi

1. Mērķis:

Materiālās un nemateriālās kultūras vērtību uzkrāšana, dokumentēšana un saglabāšana.

Uzdevumi:

- 1.1. nodrošināt kvalitatīvu, misijai atbilstošu krājuma komplektēšanu, dokumentēšanu, saglabāšanu un izmantošanu;
- 1.2. izmantojot muzeja krājumu, pētīt, apkopot un popularizēt informāciju par notikumiem, personībām, prasmēm un vēsturiskajiem procesiem Baltinavas pagastā;
- 1.3. turpināt informācijas ievadi Nacionālajā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmā, saglabājot arī tradicionālo primārās uzskaites kartotēku;
- 1.4. nodrošināt apstākļus muzeja krājuma saglabāšanai atbilstoši LR Ministru kabineta 2006.gada 21.novembra noteikumiem nr.956 "Noteikumi par Nacionālo muzeja krājumu". Paplašināt krājuma glabāšanai nepieciešamās telpas.

2. Mērķis:

Izmantojot pētnieciskā darba rezultātus, radīt sabiedrībai iespēju iepazīties ar novada kultūrvēsturē specifisko un veidot izpratni par kultūrvēsturiskā mantojuma nozīmi sabiedrības attīstībā.

Uzdevumi:

- 2.1. veicot krājuma un citu avotu izpēti, nodrošināt zinātniski pamatotu Baltinavas pagasta kultūrvēstures interpretāciju;
- 2.2. apzināt, pētīt un popularizēt novadnieku devumu Baltinavas pagastam un Latvijai.

3. Mērķis:

Muzeja krājuma un pētnieciskā darba rezultātu pieejamības nodrošināšana un popularizēšana, izglītojot sabiedrību.

Uzdevumi:

- 3.1. attīstīt iestrādātos un veidot jaunus izglītojošus Muzeja piedāvājumus dažādām sabiedrības grupām;
- 3.2. kā kvalitatīvam tūrisma produktam iekļauties tūrisma apritē;
- 3.3. pilnveidot sadarbību ar dažāda līmeņa kultūras un izglītības iestādēm.

4. Mērķis :

Nodrošināt apstākļus muzeja pamatfunkciju kvalitatīvai īstenošanai.

Uzdevumi :

- 4.1 veidot un uzturēt stabilu muzeja materiāli tehnisko bāzi;
- 4.2. izstrādāt un realizēt ekspozīcijas koncepcijas projektu;
- 4.3. veikt pasākumus pilnvērtīgai muzeja darbībai nepieciešamo cilvēkresursu nodrošināšanai;
- 4.4. sadarbībā ar pašvaldību īstenot projektu “Baltinavas muzeja ēkas energoefektivitātes palielināšana” un Baltinavas miertiesas nama autentisku atjaunošanu.

Lai realizētu izvirzītos mērķus un uzdevumus, muzejā izstrādātas Krājuma, Pētnieciskā darba un Komunikāciju darba politikas.

2. ĀRĒJĀS VIDES IETEKMES UN MUZEJA DARBĪBAS SPĒJU IZVĒRTĒJUMS

2.1. Ārējās vides raksturojums

Ģeogrāfiskais novietojums – Baltinavas pagasts atrodas Balvu novadā, Ziemeļlatgalē, skaistajos Latgales laukos, Krievijas pierobežā. Teritorija robežojas ar Ludzas novada Salnavas pagastu, Balvu novada Tilžas, Briežuciema un Šķilbēnu pagastiem.

Attālums līdz valsts nozīmes attīstības centriem -

Rīga - 253 km , Balvi – 35 km, Gulbene -63 km, Rēzekne - 62 km.

Muzeja iekšējās un ārējās darbības vides faktoru izvērtējums veikts, izmantojot PEST analīzes metodi, īpaši koncentrējot uzmanību uz tendencēm, kas var muzeja tālāko darbību ietekmēt pozitīvi.

Politiskie faktori

- Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā radušās izmaiņas.
- Politiskās prioritātes, kuras diktē sabiedrības sociālās, ekonomiskās intereses un vajadzības, politisko spēku konkurence.

Ietekme uz muzeju:

- * valsts kultūrpolitikā izvirzītie mērķi ir saistoši muzejam, iekļaujoties to realizācijā, iespējams veicināt muzeja sekmīgu attīstību;
- * finansējuma saņemšana atkarīga no politiskās izpratnes par kultūru, tās vajadzībām un spējām ietekmēt sociāli ekonomiskos procesus sabiedrībā, apmierināt sabiedrības vajadzības;
- * problemātiska un apgrūtināta turpmākā darba plānošana pētniecības, krājuma komplektēšanas politikas un iespējamā garantētā finansējuma saņemšanas ziņā.

Secinājumi, kuri iezīmē muzeja potenciālo rīcību iespēju izmantošanai vai draudu mazināšanai:

- * Jāveic mērķtiecīgs, regulārs izskaidrošanas darbs vietējiem politiskajiem spēkiem (finansētājam) un sabiedrībai (pakalpojumu lietotājiem), definējot ieguvumus atbilstoši ieguldītajam finansējumam un uzsverot muzeja pozitīvo lomu sabiedrības kultūras, sociālo, izglītības un ekonomisko interešu risināšanā;

Pozitīvi- neraugoties uz ekonomiskajām problēmām, iepriekšējā plānošanas periodā izdevies palielināt un daļēji izremontēt muzeja telpas, piesaistot līdzekļus ar projektu palīdzību.

Ekonomiskie faktori:

- pieaugošais bezdarbs, zems iedzīvotāju dzīves līmenis,
- liela daļa darbaspējīgo iedzīvotāju izbrauc darba meklējumos uz Rīgu, ārzemēm,
- ļoti vāji attīstīta uzņēmējdarbība un tūrisma industrija,
- tālu no lielajiem kultūras centriem.

Ietekme uz muzeju:

- * cilvēku nomāktība kavē vēlēšanos iesaistīties kultūrizglītojošās aktivitātēs. Nav iespējams muzejā noteikt ieejas maksu, jo galvenokārt muzeja apmeklētāji ir vietējie iedzīvotāji.
- * samērā maza tūrisma plūsma. Pārsvārā tūristi izvēlas apmeklēt objektus, kur ir plašāks un bagātīgāks tūrisma piedāvājums, attīstīta infrastruktūra,
- * iespēja attīstībai izmantot dažādus finansu instrumentus, izstrādājot un piedaloties dažādos projektu konkursos.

Secinājumi, kuri iezīmē muzeja potenciālo rīcību iespēju izmantošanai vai draudu mazināšanai:

- * muzejam regulāri ir jāpārskata sava produkta piedāvājuma metodika un stratēģija, līdz ar iedzīvotāju ekonomiskās stabilitātes pieaugumu – pieaug interese par kultūrizglītojošām aktivitātēm,
- * iespēja piedāvāt muzeja pakalpojumus (izstādes) ārpus muzeja telpām- citu kultūras pasākumu un aktivitāšu kontekstā gan nenes materiālu peļņu, tomēr tas sekmē muzeja atpazīstamību ,
- * muzejam jāuztur un jāveido mērķtiecīga sadarbība ar Tūrisma informācijas centriem, piedāvājot sava produkta iekļaušanu esošajos maršrutos vai piedaloties jaunu maršrutu izstrādē.

Pozitīvi - pagastā centrā atjaunots vēsturiskais centrs, tiltiņš uz katoļu baznīcu, ierīkota atpūtas vieta pie Svātūnes ezera, izveidots velo maršruts pa Numermes partizānu apmetņu vietām un Numernes valni.

Sociālie faktori:

- demogrāfiskā lejupslīde, sabiedrības novecošanās;

- iedzīvotāju migrācija;
- sabiedrības sociālā noslāņošanās, patērētājas sabiedrības dominante.

Ietekme uz muzeju:

- * samazinoties iedzīvotāju skaitam, samazinās arī potenciālo apmeklētāju skaits;
- * muzeja mērķauditorijas izmaiņas, ko veicina iedzīvotāju lokālpatriotisma un identitātes sajūtas mazināšanās;
- * ar muzeju kā brīvā laika pavadīšanas iespēju konkurē citas izklaides industrijas jomas (lielveikali, spēļu zāles, klubi u.c).

Secinājumi, kuri iezīmē muzeja potenciālo rīcību iespēju izmantošanai vai draudu mazināšanai:

- * aktivizēt muzeja komunikāciju ar sabiedrību;
- * vairāk iesaistīt vecākos iedzīvotājus- paaudžu pieredzes pārmantojamības un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas nodrošināšanai;
- * ļoti svarīgi - piesaistīt ģimenes;
- * izzināt un respektēt sabiedrības intereses un vēlmes kultūras produktu piedāvājuma plānošanā un izstrādē;
- * paaudžu pieredzes pārmantojamības nodrošināšanai īpašu uzmanību pievērst jaunākās paaudzes apmeklētājiem;
- * izvērtēt piedāvājumu efektivitāti un reklāmas atdevi.

Pozitīvi – jaunajā Balvu novada attīstības programmā liela vērība pievērsta sociālo jautājumu risināšanai, veselīgas vides veidošanai. Veiksmīgas programmas realizācijas gadījumā tiks veicināta arī muzeja attīstība.

Muzejs ir izstrādājis sabiedrībai draudzīgu pakalpojumu maksu: bezmaksas apmeklējumu daudzām sociālām iedzīvotāju grupām – tādējādi ļaujot nodrošināt muzeja pieejamību plašākam apmeklētāju lokam un muzejam realizēt savu sociālo funkciju.

Tehnoloģiskie faktori:

- jauno tehnoloģiju attīstība un strauja ienākšana sabiedrības dzīves ikdienas procesos, informācijas pieejamības un ieguves veidu dažādošanās.

- tehnoloģijas apguvusī sabiedrības daļa (ekonomiski un sociāli aktīvā daļa, jaunieši, ārvalstu tūristi) informāciju labprāt saņem virtuālā, audiovizuālā formātā.

Ietekme uz muzeju:

- * tehnoloģiski izglītotajai sabiedrības daļai tradicionālais muzeja informācijas pasniegšanas veids kļūst neinteresants, garlaicīgs un nepieņemams.

Secinājumi, kuri iezīmē muzeja potenciālo rīcību iespēju izmantošanai vai draudu mazināšanai:

- * plašāk realizēt iespējas IT tehnoloģiju izmantošanā ikdienas darbā;
- * pārskatīt esošos informācijas sniegšanas veidus un izvērtēt iespējas tos modernizēt, izmantojot IT tehnoloģijas;
- * izglītēt un pārliecināt finansētājus par sociāli un ekonomiski izdevīgajiem faktoriem, veicinot līdzekļu ieguldīšanu muzeja piedāvājuma tehniskajā modernizācijā un darbinieku apmācībā;
- * īstenojot modernizācijas procesus, iepazīties ar citu Latvijas muzeju līdzvērtīgu pieredzi.

Pozitīvi – iesaistīšanās Nacionālā muzeja krājuma kataloga projektā dod iespēju iekļauties valstī kopumā nozīmīgu projektu īstenošanā.

Secinājumi

1. Muzejam ir pateicīga izvietojuma vieta – pagasta centrā, skolu tuvumā, kas paver iespējas potenciālajiem apmeklētājiem bez sarežģījumiem piekļūt un izmantot muzeja pakalpojumus. Muzejs mērķauditorijas (skolu un studējošā jaunatne) piesaistīšanai organizē dažādas maināmās izstādes, radošās darbnīcas, mācību stundas muzejā un dažādus tematiskos pasākumus.
2. Muzeja darbība īsteno muzeja misiju - Baltinavas pagasta vēstures liecību, nemateriālās kultūras mantojuma saglabāšanu, popularizēšanu un tālāk nodošanu nākamajām paaudzēm.
3. Muzeja darbība lielā mērā atkarīga no ekonomiskās situācijas gan valstī, gan pašvaldībā. Ja valstī iestājas finansiālā krīze, tad arī pašvaldībā tāda rodas, un līdz ar to būtu nepietiekams finansējums visu muzeja uzdevumu izpildei. Tas attiecas arī uz projektu realizāciju, lai realizētu tos, bieži vien nepieciešams pašvaldības līdzfinansējums. Būtiski muzeja darbu var ietekmēt arī pašvaldības prioritāšu maiņa

4. Demogrāfiskā situācija novadā, jo mazāk paliek novadā iedzīvotāju, jo mazāk ir cilvēku, kuri apmeklē muzeju. Masu mediji kļūst par nozīmīgu dzīves sastāvdaļu, kā rezultātā zūd interese par muzeja apmeklējumiem, jo daudz informācijas pieejams internetā.
5. Aktuāla paliek cilvēku nomāktība, un pastāvīgās domas par sadzīviskajām problēmām kavē vēlēšanos iesaistīties kultūrizglītojošās aktivitātēs. Liela daļa darbaspējīgo iedzīvotāju izbrauc darba meklējumos uz ārzemēm, Rīgu. Vāji attīstīta uzņēmējdarbība un tūrisma industrija. Atrodamies tālu no lieliem kultūras centriem.

2.2. Muzeja darbības spēju izvērtējums.

2.2.1. Pārskata periodā sasniegtie rezultāti.

Izstrādājot muzeja vidējo attīstības stratēģiju 2018. – 2023.gadam, tika izvirzīti vairāki mērķi un uzdevumi, kā arī noteiktas prioritātes.

Muzeja darbības pamatmērķis ir uzturēt dzīvotspējīgu, sabiedrībai pieejamu Baltinavas pagasta muzeju, izmantojot vākšanas, glabāšanas, pētīšanas un izglītošanas metodes.

Krājuma darbs

Galvenais mērķis krājuma darbā pārskata periodā (2018.-2023.) bija veikt un pilnveidot krājuma komplektēšanu, dokumentēšanu, sistematizāciju, saglabāšanu, izmantošanu un pieejamības nodrošināšanu. Iesaistīties NMK kopkataloga projektā, IT iespēju apzināšana un izmantošana krājuma uzskaitē, klasifikācijā un sistematizācijā.

Muzejā uzkrātās mākslas un vēstures vērtības atspoguļo Baltinavas pagasta vēsturisko attīstību, sadzīvi un kultūras dzīvi. Šie virzieni saglabāti par pamatu krājuma komplektēšanai, mainoties arī administratīvajam iedalījumam. Atbilstoši uzskaites datiem uz 2022.gada 31.decembri muzeja krājumu veido 2368 priekšmeti ar kopējo vērtību 4608.02 EUR, no tām 1981 pamatkrājuma vienību un 387 palīgkrājuma vienību.

Pārskata periodā krājums papildināts par 395 vienībām tajā skaitā 361 pamatkrājumā, 34 vienības palīgkrājumā. 26 krājuma priekšmeti pirkti, 369 muzeja jaunieguvumi ienākuši kā dāvinājumi.

Krājuma papildināšana

2018.g.	2019.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.
84	84	54	35	138

Plānojot vidēji 55 krājuma vienību pieņemšanu gadā, paredzamais rezultāts tika sasniegts, par prioritāti ņemot vērā priekšmetu kvalitāti, nevis kvantitāti.

Muzeja krājumā ir veiktas esības pārbaudes atsevišķu kolekciju muzeja priekšmetiem. Ir pārbaudīta un veikta vizuāla priekšmetu apskate – sadzīves priekšmetiem un darba rīkiem, tekstilijām, iespieddarbiem, dokumentiem. Vienlaikus ar muzeja krājuma priekšmetu esības pārbaudēm novērtēta muzeja priekšmetu saglabātība.

- Veikta krājuma kolekciju esības pārbaude:

2018.gadā - Tekstīliju kolekcijai;

2019.gadā- Mākslas darbu kolekcijai;

2020.gadā - Darba rīku un sadzīves priekšmetu kolekcijai;

2021. gadā – Dokumentu kolekcijai.

Muzeja krājums tiek bagātīgi izmantots izstāžu un pasākumu veidošanā. Katru gadu apmeklētāji tiek iepazīstināti ar muzeja jaunieguvumiem. Tāpat krājums tiek izmantots muzejpedagoģiskās programmās. Muzejam ir izveidojusies laba sadarbība ar novada skolām, kultūras iestādēm.

Baltinavas vidusskolas skolēni iesaistās zinātnisko darbu pētniecībā. Jāatzīmē, ka pēdējos gados ir samazinājies skolēnu pētniecisko darbu skaits, tas izskaidrojams ar nelielu skolēnu skaitu klasēs. Ja kādreiz katru gadu no skolas muzeja krājumu pētnieciskā darba izstrādei izmantoja 4-6 cilvēki, tad pēdējos 2 gadus ir no 2-4 cilvēkiem. Muzejs piedāvā skolēniem izpētīt līdz šim maz pētītas tēmas par novada vēsturi, meklējot materiālus muzeja krājumā un savu ģimeņu foto albumos, un dzimtu stāstos. Skolēni ir izstrādājuši zinātniski pētnieciskos darbus – “Liturģiskās procesijas karogi un to izmantošana Baltinavas Romas katoļu baznīcā”, “Baltinavas sporta dzīves atspoguļojums laikrakstā “Vaduguns””, “Baltinavas novada vēsture manas ģimenes fotoalbumā”, “Koru tradīcijas Baltinavā”, “Iesaukas Baltinavas pagastā”, “Baltinavas pūtēju orķestris”, “Baltinavas saimnieciskā darbība LR laikā (1918.-1940.)”.

Pētniecības, izglītojošajā un izstāžu darbā izmantoto priekšmetu skaits

2018.g.	2019.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.
292	310	496	641	564

Kopā pārskata periodā izmantoti 2304 krājuma priekšmeti, kas daudzkārt pārsniedz plānoto. Pārskata periodā daudz materiālu izmantoja Izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem speciāliste, veidojot ierakstu Facebook” Reiz bija ”, izglītojot sabiedrību dažādos pasākumos, vadot muzejpedagoģiskās nodarbības. Krājumu izmantoja skolēni, izstrādājot zinātniski pētnieciskos darbus. Tāpat muzeja krājuma priekšmeti tika izmantoti, veidojot pastāvīgās ekspozīcijas, tematiskās izstādes, veicot zinātniski pētniecisko darbu u.c. Muzeja krājuma materiāli izmantoti I.Pliča, P.Korsaka grāmatā “Latgales fotogrāfi laika ritumā XIX-XXI gadsimtā”.

Baltinavas muzejs ir iekļāvis Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga projektā un turpina ievadīt kopkatalogā muzeja krājuma priekšmetus. Kopkatalogā ievadītas 2079 krājuma vienības, t.sk. pārskata periodā, 1192 krājuma vienības. Analizējot pārskata perioda veikumu, nākas secināt, ka ārkārtas situācijas laikā sakarā ar COVID 19 izplatību, kad muzeja pieejamība apmeklētājiem bija ierobežota, pieauguši rādītāji par datu ievadi kopkatalogā.

Krājuma saglabāšanas nodrošināšanai veikti vairāki saimnieciski pasākumi. Muzeja krājums pārvietots uz lielāku telpu, līdz ar to ir uzlaboti glabāšanas apstākļi, ar pašvaldības augstas gatavības projektu “Baltinavas muzeja telpu atjaunošana” ir izremontēta telpa krājumam, kurā nomainīta grīda, ierīkots LED apgaismojums, nomainīta elektroinstalācija, veikta logu maiņa, sienu un griestu remonts; ierīkota ventilācijas sistēma. Krājuma telpa paplašināta, apvienojot divas telpas. Pēc Baltinavas Kristīgās pamatskolas reorganizācijas tika iegādāti papildus skapji un plaukti krājuma izvietojumam, līdz ar to priekšmetu uzglabāšana vairs nav saspiesta, turklāt ir ļoti viegli pārskatāma.

Krājuma dokumentēšanas un sistematizācijas darbs

- Izveidots Baltinavas novada muzeja klasifikators un topogrāfijas sistēmas plāns
- Izstrādāts dokuments “Baltinavas novada muzeja” plāns krājuma aizsardzībai ārkārtas situācijās

Prioritātes turpmākajiem 5 gadiem

1. Datu ievade Nacionalajā muzeja krājuma kopkatalogā (80 vienības gadā).
2. Krājuma darbības kapacitātes paaugstināšanai meklēt iespējas izveidot štata vietu – Krājuma glabātājs.
3. Līdzdalība projektu konkursos papildus finansējuma piesaistei krājuma apstākļu uzlabošanai un nozīmīgu krājuma priekšmetu konservācijai un restaurēšanai

Pētniecības darbs

Ar pētnieciskā darba palīdzību muzejs īsteno vienu no izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem - izmantojot pētnieciskā darba rezultātus, radīt sabiedrībai iespēju iepazīties un veidot izpratni par Baltinavas pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma nozīmi sabiedrības attīstībā. Tas noris saskaņā ar muzeja misiju, balstoties uz noteiktu tēmu un krājuma zinātnisko izpēti. Muzeja pētnieciskais darbs ir saistīts ar visām muzeja darba pamatjomām – krājuma, izglītojošo un komunikācijas darbu.

Pētnieciskā darba rezultāti:

Lielākie pētījumi laika posmā no 2018.-2023.gadam:

Tēma – **“Baltinavas novada vēsture”**.

- Izgatavotas 10 jaunas planšetes ekspozīcijai par Baltinavas vesture.
- Facebook lapā “Baltinavas muzejs” publicēts īss ieskats par p/s “Baltinava” laikiem – saimniecisko darbību (lauksaimniecība, lopkopība, mehanizācija, celtniecība, meliorācija). Muzeja krājums papildinājās ar vērtīgiem foto un dokumentāliem materiāliem. Saņemts Dz. Putniņa, E. Pučko digitalizētais fotomateriālu krājums.
- Izpētīti pašdarbības kolektīvi, to darbības specifika padomju laikos.
- Apkopoti materiāli par padomju laika svētkiem p/s “Baltinava laikā (1960.-1992.).
- Izstrādāti zinātniski pētnieciskie darbi :
- Veikts pētījums par Liturģiskās procesijas karogiem un to izmantošanu Baltinavas Romas katoļu baznīcā,
- Baltinavas sporta dzīves atspoguļojums laikrakstā “Vaduguns”,
- Baltinavas novada vēsture manas ģimenes fotoalbumā,
- Koru tradīcijas Baltinavā,
- Iesaukas Baltinavas pagastā,

- Baltinavas pūtēju orķestris,
- Baltinavas saimniecisko darbību LR laikā (1918.-1940.),
- F.Kjasko dzirnavu vēsture.

Turpinās darbs pie **Baltinavas skolu vēstures izpētes.**

- Iegūts bagāts materiāls par tā laika bērnu organizācijām, par sabiedrisko, internacionālo un kultūrizglītojošo audzināšanu skolās. Iegūti materiāli no skolotājas F. Rancānes, M. Larionovas, V. Treikales.
- Izstrādāts pētnieciskais darbs par izglītības attīstību Baltinavas pagastā Latvijas Republikas laikā (1918.-1940.) un bakalaura darbs par Baltinavas novada skolu vēsturi.
- Apkopoti materiāli par Baltinavas bērnudārza attīstību, darbiniekiem un pasākumiem. (1951.-2018.)

Tēma - **“Baltinavas novada kultūrvēsturiskais mantojums”**

- Apzinātas Baltinavas ciemu robežas, pētītas viensētas un tajās dzīvojušās dzimtas un izveidota karte- puzzle. Ierakstītas vairākas intervijas.
- Veikts pētījums par dvieļu un priekšautu darināšanu, novada īpatnībām priekšautu un dvieļu izšūšanā.
- Apzinātas un pētītas Ziemeļlatgales austās segas, īpašu vērību pievēršot “Čosnīm dečim”.
- .Veikts pētījums par etnogrāfiskā ansambļa dalībnieci Annu Mežali – dziedātāju, rokdarbnieci, kulināri.
- Organizēta psalmu dziedāšana ar tradicionālajiem rituāliem. Veikts video ieraksts un izveidota foto galerija. Izveidots psalmu krājums. Piesaistīta jaunā paaudze kā tradīciju pārmantotāja.
- Savākti etnogrāfiskā ansambļa dziedātāju -Vizules Aneles un Loginas Lūcijas dzīvesstāsti, ierakstīti viņu dziedājumi.
- Izstrādāta muzejpedagoģiskā programma “Baltinaviešu dzīvesziņa”.

Tēma - **Baltinava cilvēku atmiņās”**

- Izstrādāta prezentācija par ielām.
- Dokumentēti atmiņu stāsti un publicēti FB par ebrejiem.

- Konsultēta televīzijas grupa raidījumam “Tas notika šeit. Baltinava”.
- Savākts bagātīgs foto materiālu krājums pa ciemu dzimtām.
- Papildināts krājums par Baltinavas ievērojamākajām personībām.
- Sadarbībā ar Baltinavas pagasta amatiereteātri “Palādas” un Balvu centrālo bibliotēku izveidots video materiāls par novadnieka Miķeļa Bukša dzīvi, veltīts M. Bukša 110. gadadienai.

Prioritātes turpmākajiem 5 gadiem

1. Lai piesaistītu finansējumu, iesaistīties projektos, kas nodrošinātu pētnieciskā darba plašāku publiskošanu un tehnisko aprīkojumu pētnieciska darba veikšanai.
2. Aktualizēt nemateriālo kultūrvēstures liecību vākšanu un pētīšanu.
3. Stiprināt sadarbību ar novadpētniekiem, profesionāliem pētniekiem, sabiedriskajām organizācijām un kultūras iestādēm.
4. Piedalīties pētnieciskā darba tālākizglītībasursos, pieredzes apmaiņas u.c. aktivitātēs.
5. Ekspozīcijas “Baltinava laika lokos” struktūrplāna izveide (B).

Komunikāciju darbs

Muzejam ir sava vieta gan novada tūrisma aktivitātēs, gan kultūras un izglītojošā darba norisēs – muzeja norises iekļautas kopējā novada pasākumu plānā. Vairākas tūrisma firmas iekļāvušas muzeja apmeklējumu savā tūrisma maršrutu piedāvājumā. Muzejam ir sadarbība ar Baltinavas pagasta amatierteātri “Palādas”, kurš pēc ekskursijas pa Baltinavu piedāvā jautras izrādes, tāpat ir arī tikšanās ar Baltinavas mājražotājiem.

Komunikāciju darbs muzejā ir būtiski uzlabojies, jo 2021.gadā muzejā izveidota jauna štata vienība – izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem speciālists. Lai piesaistītu vairāk apmeklētājus, muzejā tiek rīkoti dažādi pasākumi, izstādes, izveidotas jaunas muzejpedagoģiskās programmas. Muzejpedagoģiskās programmas tiek pielāgotas attiecīgām skolēnu vecuma grupām, kurās uzsvars likts uz sava pagasta vēstures un kultūrvēstures iepazīšanu.

Nozīmīgi komunikācijas darbā ir sabiedrības informēšana par muzeja aktivitātēm. Visas aktivitātes ir pieejamas Balvu novada mājas lapā, laikrakstā “Vaduguns”, Balvu novada pašvaldības informatīvajā avīzē “Balvu Novada Ziņas”, FB lapās, afišās. Interesi par muzeja aktivitātēm izrāda laikraksts “Vaduguns”, kurš arī publicē dažādus rakstus par muzeja

pasākumiem. Vairākas muzeja aktivitātes kļuvas jau par tradicionālu notikumu pagastā - Muzeju nakts, “Satiec savu meistaru!” u.c. Muzejs piedāvā arī dažādas meistarklases, kuras apmeklē daudzi novada iedzīvotāji un ciemiņi. Pārskata periodā ir veikta iedzīvotāju aptauja, lai noskaidrotu iedzīvotāju viedokli par muzeja piedāvātajām aktivitātēm, kā tās varētu uzlabot, un veikta aptaujas rezultātu analīze. Muzejam nav izveidota sava mājas lapa.

Muzeja apmeklētājiem ir iespēja muzeja vadītājas pavadībā apskatīt krājumu, kurš nav eksponēts. Izremontējot bijušā bērnudārza platību, būs iespēja iekārtot jaunas telpas pasākumu, izstāžu, muzejpedagoģisko programmu veidošanai.

Pārskata periodā:

- Izveidotas 43 tematiskās izstādes muzejā;
- Publicēti Facebook lapā “Baltinavas muzejs” tematiskie stāsti ar foto galeriju “Reiz bija...” – 19 ieraksti
- Dalība starptautiskajā akcijā “ ‘Muzeju nakts’,
- Piedalīšanās pasākumā “Satiec savu meistaru!”,
- Publikācijas presē, radiointervijas, televīzijā;
- Sadarbība ar TIC, reklāmas nodrošināšana;
- Sadarbība ar Baltinavas sieviešu biedrību ‘Vaivariņi’;
- Tikšanās ar literātiem, ievērojamiem kultūras un sabiedriskajiem darbiniekiem, māksliniekiem tematisko pasākumu ietvaros;
- Ar projekta atbalstu iegādāts dators, projektors, ekrāns, ekspozīcijai vitrīnas, stendi un apgaismojuma spuldzes;
- Ar LEADER projekta finansējumu atjaunotas muzeja ekspozīciju telpas;
- Tiek veikta apmeklētāju un pagasta iedzīvotāju aptauja, lai noskaidrotu viņu intereses, pieejamo darba laiku, saņemtu ieteikumus aktivitāšu dažādošanai izglītības jomā. Aptaujas plānots veikt ik pēc 2 gadiem, lai objektīvi novērtētu muzeja attīstību un interesentu vēlmes.

Izstādes muzejā

2018	2019	2020	2021	2022
9	9	5	6	14

Izstādes ārpus muzeja

2018	2019	2020	2021	2022
1	2	1	1	1

Ekskursijas

2018	2019	2020	2021	2022
18	20	29	28	32

Tematiskie pasākumi

2018	2019	2020	2021	2022
6	6	5	4	9

Apmeklētāju skaits

2018	2019	2020	2021	2022
981	843	538	593	2686

Kopumā muzejs veiksmīgi darbojas Baltinavas kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā, tomēr vēl ir iespējas attīstīties un pilnveidoties vairākos virzienos.

Prioritātes ekspozīciju un izstāžu darbā turpmākajiem 5 gadiem

1. Pamatekspozīcijas “Baltinava laika lokos” dizaina koncepcijas tehniskās specifikācijas un skiču projekta izstrāde;
2. Papildināt ekspozīciju “Senie darba rīki un sadzīves priekšmeti” ar jauniem eksponātiem;
3. Ekspozīcijas izveide par reliģiskajām draudzēm pagastā.
4. Sadarboties ar citām novada iestādēm, organizēt dažādas tematiskas izstādes ārpus muzeja, lai dažādotu muzeja piedāvājumu.

2.2.2. Muzeja darbības nodrošinājums

Muzeja struktūra veidota tā, lai spētu realizēt tradicionālās muzeja pamatfunkcijas. Muzeja līdzekļi ir atkarīgi no pašvaldības piešķirtā budžeta. Papildus pašvaldības iedalītajam

finansējumam tiek meklētas iespējas iegūt vēl kādus finansu līdzekļus. Jāatzīst, ka projektu izstrāde un vadīšana paralēli pamatdarbam aizņem daudz laika. Īstenojot projektus, nevar kvalitatīvi strādāt muzeja darbā, līdz ar to plānotie darbi aizkavējas. Tomēr iespēju robežās muzejs piedalās arī dažādos projektos papildus finansējuma piesaistei. Pārskata periodā muzejs ir piedalījies 4 projektu konkursos, no tiem atbalstīti 2 projekti.

Ir īstenoti projekti -LEADER projekts – “Muzeja ekspozīciju telpu atjaunošana” – 17563,80 EUR (2019.), projekts “Aušanas inventāra iegāde”- 5314 EUR (2020.)

Kopā projektos piesaistītā naudas summa – 22877,80 EUR

2021.gadā Baltinavas novads iesaistījās Valsts aizdevumu programmā - Pašvaldības augstas gatavības projektiem “Baltinavas muzeja telpu atjaunošana”. Saņemts aizdevums 55852 EUR. Rezultātā atjaunotas bijušā bērnu dārza telpas 75m² platībā.

Muzeja kopējais darbinieku skaits pamatdarbā- 3 darbinieki. Muzeja vadītājs - 1 slodze , izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem speciālists –1 slodze, apkopējs-0,5 slodze.

Pozitīvi ir tas, ka pārskata periodā ir izdevies izveidot izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem amata vienību un 0.5 amata vienības apkopēja. Tomēr problēma ir tā, ka muzejā nav krājuma darbinieka amata vienības, jo visā Latvijā tiek īstenota krājuma materiālu digitalizācija – krājuma vienību digitalā apstrāde un iekļaušana Latvijas muzeju kopkatalogā. Šis darbs prasa papildus resursus. Krājuma darbu veic muzeja vadītāja, kas papildus veic arī lietvedību, līdz ar to krājuma darbs tiek veikts nepilnīgi.

Muzeja specialisti savas darba kvalitātes celšanai apmeklē kursus, seminārus, apmācības, kā arī piedalās pieredzes apmaiņas braucienos uz citiem muzejiem.

Nr.p.k.	Joma	Nodrošinājums
1.	Teritorija un ēkas	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Muzejs izvietots ēkā, kas celta 1985.gadā kā Baltinavas bērnu dārza piebūve. Ar 2017.gadu muzeja lietošanā ir arī bērnu dārza ēka, kas celta 20.gs. 30.gados. Ēku cēlis un tajā dzīvojis Baltinavas tiesas nama advokāts A.Strazds; ✓ Zeme un ēkas ir Baltinavas pašvaldības īpašums; ✓ Telpu platību izmantojums: <ul style="list-style-type: none"> ❖ Ekspozīciju un izstāžu telpas – 177.5m² ❖ Krājuma telpas -33.2m²

2.	Muzeja personāls	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Darba telpa- 22.5m²; ❖ Pārējās telpas –36.8m² ❖ Kurtuve – 9.2m² ✓ Muzejā ierīkota ugunsdrošības signalizācija; ✓ Muzeja darbinieku kopējais skaits -3 <ul style="list-style-type: none"> ❖ Muzeja vadītāja – 1 slodze, bakalaurs vēsturē, ❖ Izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem speciālists – 1 slodze, maģistra grāds filoloģijā, ❖ Apkopēja – 0,5 slodze
3.	Finanses	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Muzejs no 2018.-01.07.2021.g.ir Baltinavas novada pašvaldības budžeta iestāde, no 01.07.2021.g. Balvu novada pašvaldības iestāde, ✓ Baltinavas novada muzeja budžets no 2018.-2022. gadam <ul style="list-style-type: none"> ❖ 2018.g. – 21910 EUR ❖ 2019.g. – 18557 EUR ❖ 2020.g. – 20346 EUR ❖ 2021.g. – 44082 EUR ❖ 2022.g. – 44304 EUR
4.	Iekārtas un aparatūra	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2023.gadā muzejā ir 2 datori, skeneris -1, diktofons-1,fotoaparāts-1, projektors-1, projektora ekrāns, ārējais cietais disks -1, portatīvais dators-1, kopētājs -1, mitruma savācējs/gaisa sausinātājs -1, temperatūras un mitruma mērītāji -3

2.3. SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana; ✓ Laba sadarbība ar Baltinavas pašvaldības iestādēm; ✓ Muzejs rīko dažādas tematiskās izstādes un pasākumus; ✓ Bagāts novadu raksturojošs krājums un unikāli priekšmeti; ✓ Muzejpedadagoģisko programmu piedāvājums ✓ Muzejs piedalās starptautiskos 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nepietiekams štata vietu skaits visu muzeja funkciju pilnvērtīgai īstenošanai; ✓ Sezonalitāte – lielāks apmeklētāju skaits vērojams siltajos gadalaikos; ✓ Nepietiekamas svešvalodu zināšanas; ✓ Nav pieejams cilvēkiem ar īpašām vajadzībām; ✓ Ierobežotas finanšu iespējas; ✓ Mūsdienu tehnoloģiju trūkums; ✓ Novecojsi ekspozīcija.

<p>pasākumos – “Satiec savu meistar!” Muzeju nakts;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pašvaldības atbalsts un izpratne, ieinteresētība attīstībā; ✓ Ir iespēja paplašināt krājuma un ekspozīciju telpas. ✓ Daudzveidīgs muzeja pakalpojumu piedāvājums; ✓ Muzejs spēj sagatavot un realizēt projektus. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Muzejam nav savas mājas lapas.
<p>Iespējas</p>	<p>Draudi</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kultūras mantojuma aktualizēšana mūsdienu sabiedrībā; ✓ Finanšu piesaiste jaunas ekspozīcijas izveidei; ✓ Iekļaušanās novada un Latgales reģiona tūrisma piedāvājumā; ✓ Pašvaldības finansiāls atbalsts muzeja attīstībai un personāla skaita palielināšanai; ✓ Ekspozīciju un izstāžu uzlabošana; ✓ Veidot muzeja pozitīvo tēlu masu saziņas līdzekļos; ✓ Turpināt ar projektu palīdzību piesaistīt finansu līdzekļus muzeja attīstībai; ✓ Materiāli tehniskās bāzes modernizācija; ✓ Jaunu muzejpedagoģisko programmu ieviešana uz modernizētas patstāvīgās ekspozīcijas bāzes; ✓ Muzejs ar Balvu novada pašvaldību īsteno Baltinavas miertiesas nama atjaunošanas projektu; ✓ Muzeja ieņēmumu palielināšana no maksas pakalpojumiem. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ Epidēmiju iespējamība un ģeopolitiskās situācijas nestabilitāte pasaulē; ✓ Apmeklētāju skaita samazināšanās; ✓ Muzeja finansējuma samazināšanās kavēs pilnvērtīgu tā darbību un procesu; ✓ Finansiāla nespēja piesaistīt jaunus darbiniekus; ✓ Iedzīvotāju zemā maksātspēja; ✓ Prioritāšu maiņa un finansējuma samazināšana kultūras infrastruktūras uzturēšanai; ✓ Nestabila valsts kultūrpolitika; ✓ Globālais tīmeklis aizstāj muzeja apmeklējumu; ✓ Krasas temperatūras un mitruma svārstības, insekti un grauzēji, kas apdraud muzeja krājuma priekšmetu saglabāšanos.

2.4. Secinājumi

1. Baltinavas muzeja darbības 2018.-2023.gada analīze norāda līdzšinējās darbības produktivitāti, apliecina muzeja darbības spēju un iezīmē virzienus, kam muzeja tālākā attīstībā piešķirama priortāra loma.
2. Veicot muzeja darbības analīzi, izskatītas visas darbības jomas – krājuma darbs, pētniecība, komunikācija, finanses. Atbilstoši muzeja finanšu un personāla resursiem ir veikta muzeja

- darbība krājuma komplektēšanas, pētnieciskā darba un komunikācijas jomā. Katrs darbs virzīts uz misijas īstenošanu, mērķu un uzdevumu sasniegšanu.
3. Demogrāfiskā situācija un iedzīvotāju aizplūšana no reģiona ir reāls drauds gan muzeja, gan novada attīstībai kopumā. Tas rosina aktīvāk iekļauties novada attīstības aktivitātēs un kļūt par vienu no dzīves vides kvalitātes veicinātājiem.
 4. SVID analīze parāda, ka muzejam ir iespējas stipro pušu attīstībai un resursu mobilizēšanai apdraudējuma novēršanai, taču arī parāda vājās vietas, kam nākamajā periodā pievēršama lielāka uzmanība.
 5. Ar projektu palīdzību nepieciešams piesaistīt finansējumu jaunas pamatekspozīcijas iekārtošanā un esošo ekspozīciju mākslinieciskajam noformējumam.
 6. Uzkrātais kultūrvēsturiskais mantojums raksturo svarīgākos Baltinavas pagasta kultūrvēsturiskos notikumus, nemateriālo kultūras mantojumu, personības un kultūras pieminekļus;
 7. Izstrādājot Baltinavas miertiesas nama attīstības plānu, tika lemts par tā pāreju muzeja pārvaldībā, līdz ar to palielināsies muzeja piedāvājums apmeklētājiem;
 6. Baltinavas muzejs ir kļuvis par neatņemamu kultūrvēstures mantojuma glabātāju un popularizētāju.

2.5. Muzeja darbības virzieni un prioritātes

Muzejs 2024. – 2029.gadam izvirza šādas prioritātes:

- Kultūrvēsturiskā mantojuma izpēte, saglabāšana, popularizēšana, akcentējot nemateriālo kultūras mantojumu;
- Sadarbībā ar Balvu novada pašvaldību turpināt Baltinavas miertiesas nama rekonstrukciju;
- Izveidot jaunu kultūras tūrisma produktu Ziemeļlatgalē – Baltinavas miertiesas nama stāstu;
- Jaunas pamatekspozīcijas izveide;
- Muzejs kā mūžizglītības daļa;
- Personāla papildināšana ar krājuma glabātāju, paredzot tam papildus amata vietu;
- Krājuma digitalizācijas un informācijas ievades turpināšana Nacionālajā muzeja krājuma kopkataloga informācijas sistēmā.

II PROGRAMMU DAĻA

3. Vidēja termiņa muzeja darbības programma

Baltinavas muzeja vidēja termiņa darbības programmas izstrāde saistīta ar Balvu novada Attīstības programmu 2022.-2027.gadam un Rīcības un investīciju plānu 2022.-2027.gadam.

3.1. Uzdevumi stratēģisko mērķu sasniegšanai un sagaidāmie rezultāti

1. Materiālās un nemateriālās kultūras vērtību uzkrāšana, dokumentēšana un saglabāšana

- 1.1. Komplektēt muzeja misijai atbilstošu krājumu par Baltinavas pagasta materiālo un nemateriālo kultūrvēsturi, veidojot krājumu kā daudzpusīgu bāzi Baltinavas novada kultūrvēstures izpētes uz izstāžu darba nodrošināšanai;
- 1.2. Nodrošināt krājuma kvalitatīvu pieejamību sabiedrībai;
- 1.3. Nodrošināt krājuma saglabāšanu, pieejamību un iekļaušanu Nacionālajā muzeja krājumā.

2. Izmantojot pētnieciskā darba rezultātus, radīt sabiedrībai iespēju iepazīties ar novada kultūrvēsturē specifisko un veidot izpratni par kultūrvēsturiskā mantojuma nozīmi sabiedrības attīstībā:

- 2.1. veicot krājuma un citu avotu izpēti, nodrošināt zinātniski pamatotu novada kultūrvēstures interpretāciju ekspozīcijās;
- 2.2. apzināt, pētīt novadnieku devumu Baltinavas pagastam un Latvijai.

3. Muzeja krājuma un pētnieciskā darba rezultātu pieejamības nodrošināšana un popularizēšana, izglītojot sabiedrību:

- 3.1. attīstīt iestrādātās un veidot jaunas sadarbības formas ar dažāda vecuma auditoriju;
- 3.2. pilnveidot sadarbību ar kultūras un izglītības iestādēm;
- 3.3. kā kvalitatīvam tūrisma produktam iekļauties tūrisma aprītē.

4. Nodrošināt apstākļus muzeja pamatfunkciju kvalitatīvai īstenošanai:

- 4.1. veidot un uzturēt stabilu muzeja materiāli tehnisko bāzi;
- 4.2. izstrādāt un realizēt jaunas ekspozīcijas koncepcijas projektu;
- 4.3. veikt pasākumus pilnvērtīgai muzeja darbībai nepieciešamo darbinieku resursu nodrošināšanai;
- 4.4. īstenot muzeja ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas projektu, telpu paplašināšanu un Baltinavas mirtiesas nama autentisku atjaunošanu.

II. PROGRAMMU DAĻA.

3.VIDĒJA TERMIŅA MUZEJA DARBĪBAS PROGRAMMA.

3.1. Darbības programma.

1. Mērķis krājuma jomā:

Materiālās un nemateriālās kultūras vērtību uzkrāšana, dokumentēšana un saglabāšana

Uzdevumi	Plānotie rezultāti – galaprodukti	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitātes	Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie			
1.1.Komplektēt muzeja misijai atbilstošu krājumu par Baltinavas pagasta materiālo un nemateriālo kultūrvēsturi	Papildinātas un pilnveidotas krājuma kolekcijas, kas ir nacionālā muzeju krājuma kopkataloga sastāvdaļa	Nodrošināta krājuma papildināšana ar pagastam raksturīgām kultūrvēsturiskām vērtībām .	Krājums papildināts par 60 vienībām gadā	Priekšmetu vākšana, saglabāšana, izpēte un eksponēšana	2024.-2029.	A -Pašvaldība, B – VKKF
1.2.Nodrošināt krājuma kvalitatīvu pieejamību sabiedrībai	Saglabāts un sabiedrībai pieejams Baltinavas pagasta materiālais un nemateriālais kultūras mantojums	Radīti apstākļi kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanai nākamajām paaudzēm	Inventarizētas un digitalizētas 60 vienības gadā	- Krājuma dokumentēšana - Pieprasīto materiālu atlase pētniekiem - B -krātuves paplašināšana un aprīkojuma uzlabošana	Katru gadu Pēc pieprasījuma 2024.- 2029.	A – Pašvaldība B – VKKF, u.c.

1.3. Nodrošināt krājuma saglabāšanu, pieejamību un iekļaušanu Nacionālajā muzeju krājumā.	Krājuma priekšmetu ievade Nacionālajā muzeja krājuma kopkatalogā	Nodrošināta informācijas pieejamība par krājumu vienotajā informāciju sistēmā.	Ievadītas kopkatalogā 60 vienības gadā.	kursu apmeklējums, digitalizēšana, aprakstu veidošana, ievade nmkk.lv	Katru gadu	A - Pašvaldība,
	Krājuma glabāšanas apstākļu uzlabošana atbilstoši MK „Noteikumiem par nacionālo krājumu”	A –nodrošināti atbilstoši apstākļi apstākļu krājuma drošībai un saglabāšanai esošajā krātuvē B –paplašināt krājuma telpas un iegādāties jaunus plauktus	A- 32.2 m2 platībā. B – paplašinātas krājuma telpas- 50 m2 platībā	1 jaunas krājuma telpas izveidošana	2024.-2029.	A,B - Pašvaldība, VKKF, projekti

Pirmā mērķa sagaidāmais rezultāts

Atrisinātās problēmas	Sagaidāmas pozitīvas pārmaiņas
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Saglabātas novada materiālās un nemateriālās vērtības, rezultātā papildināts pētnieciskais avotu kopums; ➤ Uzlabota krājuma pieejamība un pārskatāmība; ➤ Muzeja krājums nodrošināts ar atbilstošiem muzeja krājuma priekšmetu uzglabāšanas apstākļiem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Krājums papildināts ar jauniem Baltinavas pagasta vēsturi un kultūru raksturojošiem priekšmetiem; ➤ Tiks novērsta neprecizitātes un trūkumi muzeja krājuma priekšmetu uzskaitē un saglabāšanā

2. Muzeja pētniecības darba mērķis:

Izmantojot pētnieciskā darba rezultātus, radīt sabiedrībai iespēju iepazīties ar novada kultūrvēsturē specifisko un veidot izpratni par kultūrvēsturiskā mantojuma nozīmi sabiedrības attīstībā.

Uzdevumi	Plānotie rezultāti – galaprodukti	Rezultatīvie rādītāji		Galvenie pasākumi	Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie			
2.1. Veicot krājuma un citu avotu izpēti, nodrošināt zinātniski pamatotu novada kultūrvēstures interpretāciju	A – papildinātas esošās ekspozīcijas B- izveidota jauna ekspozīcija: „Baltinava laika lokos”	Pilnveidota apmeklētāju izpratne par pagasta attīstību, radīta interese par to; Veicināta patriotiskā audzināšana, izpratne par sava pagasta ļaužu veikumu	A – papildinātas 2 ekspozīcijas, B - Iekārtota jauna ekspozīcija	B-dizaina, tehniskā projekta izstrāde - materiālu sagatavošana - aprīkojuma iegāde, uzstādīšana - ekspozīcijas iekārtošana.	2024. 2024.-2029.	Pašvaldība, VKKF un citi fondi, Ziedojum Latgales reģiona attīstības aģentūra
	nemateriālā kultūras mantojuma apzināšana un izpēte	Nodrošināta pagasta nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana nākamajām paaudzēm	Pieņemtas muzeja krājumā vai arhīvā Vienības gadā - A -10 B - 15	A – video un audio ierakstu dāvinājumi - atmiņu pieraksti B – nemateriālā mantojuma izpētes ekspedīcijas un fiksācija	A – B – 1x gadā	A – dāvinājumi, Budžets B – VKKF, projektu konkursi,
	Pagasta kultūrvēsturi raksturojošas publikācijas	Dota iespēja iepazīties ar pagasta kultūrvēsturisko attīstību.	A,B - Publikācijas – Facebook, Balvu novada avīzē, laikrakstā	- Publicējamo materiālu apzināšana, publikācijas izveidošana un	2024.-2029.	Pašvaldība,

		Pilnveidota sabiedrības izpratne par novada attīstību	“Vaduguns”	publicēšana		
2.2. Apzināt, pētīt un popularizēt novadnieku devumu Baltinavas pagastam un Latvijai.	Novadniekiem veltītas izstādes un publikācijas	Veicināta vietējo iedzīvotāju pašapziņa un iesaistīšanās kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā	A+B -1-2 izstādes vai tematiski pasākumi gadā	- izstādes, - tematiski pasākumi	2024. -2029.	Pašvaldība VKKF Ziedojumi
	B - CD datu bāze par novadniekiem	Apzināti šodien darbojošies cilvēki, viņu liecības par 20. - 21. gs. notikumiem	Dokumentētas ~ 10 cilvēku liecības	Aptaujas, Ekspedīcija. Atmiņu pieraksti Materiālu vākšana	2024.-2029.	A – Pašvaldība B – projektu konkursi

Otrā mērķa sagaidāmais rezultāts:

Atrisinātās problēmas	Sagaidāmas pozitīvas pārmaiņas
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Muzeja krājums pieejams plašākai sabiedrības daļai; ➤ Apzinātas līdz šim maz pētītas vai vispār nepētītas tēmas par Baltinavas pagasta vēsturi; ➤ Muzeja krājums papildināts ar jauniem, unikāliem novadu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sakārtota un pilnveidota muzeja dokumentācija; ➤ Nodrošināti ērti apstākļi un daudzpusīgi materiāli ar muzeja krājumu strādāt gribošiem skolēniem un citiem interesentiem;

<p>raksturojošiem muzeja priekšmetiem;</p> <p>➤ Muzeja materiālu zinātniskā izpēte un publicēšana</p>	<p>➤ Papildinātas pamatekspozīcijas un bāze jaunas ekspozīcijas veidošanai;</p> <p>➤ Caur izglītojošām programmām skolēni tiks iepazīstināti ar sava novada vēsturi un kultūrvēsturi;</p> <p>➤ Pieaugs muzeja piedāvājums.</p>
---	--

3. Muzeja komunikācijas darbības mērķis:

Muzeja krājuma un pētnieciskā darba rezultātu pieejamības nodrošināšana un popularizēšana, izglītojot sabiedrību

Uzdevumi	Plānotie rezultāti – galaprodukti	Rezultatīvie rādītāji		Galvenie pasākumi	Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie			
3.1. Attīstīt iestrādātās un veidot jaunas sadarbības formas ar dažāda vecuma auditoriju	Muzejpedagoģiskas programmas Tematiski un izglītojoši pasākumi	Muzeja piedāvātais produkts kļuvis par novada iedzīvotāju un viesu mūžizglītības sastāvdaļu.	A – 2 ekspozīcijas papildinātas 8 izstādes muzejā gadā 1 – ārpus muzeja gadā B – 1 jauna ekspozīcija Pasākumi A-1 gadā B –2 gadā	A – pilnveidot esošās programmas B- Papildinātas ekspozīcijas Izstrādāti scenāriji, novadīti pasākumi	2024.-2029. 2024.- 2029. 2024.-2029.	Pašvaldība Pašvaldība + VKKF Pašvaldība, VKKF, ziedojumi, u.c.
	Cilvēku informēšana par muzeja aktivitātēm	Uzlabojusies sabiedrības informētība par muzeja piedāvājumu, pilnveidojies darbs ar dažādām	Palielinājies piesaistīto apmeklētāju skaits ~ 5%-10%;	Bukleti, afišas	2024.-2029.	Pašvaldība.

		sabiedrības grupām.				
	Veikta iedzīvotāju aptauja	Noskaidrots apmeklētāju viedoklis un vēlmes par muzeja piedāvājumu	Aptaujāti 70 apmeklētāji 1x 2 gados	- Izstrādāti anketu jautājumi - sagatavotas anketas - veikta aptauja - veikta rezultātu analīze.	2024. 2026. .	Pašvaldība.
3.2. Pilnveidot sadarbību ar kultūras un izglītības iestādēm.	Muzeja piedāvājums kļuvis par pagasta kultūrizglītojošo iestāžu aktivitāšu neatņemamu sastāvdaļu.	Pilnveidojusies dažādu iestāžu (KN, skolu) sadarbība, rezultātā apmeklētājam tiek piedāvāts augstvērtīgāks produkts.	- Ārpus muzeja izstādes ~ 1x gadā (B +1) - Muzeja informatīvās lapas skolām – 1x mēnesī	- iekļaut muzeja gada plānu pagasta kopējā pasākumu norišu plānā - sagatavot informāciju par piedāvājumu skolām - pieaicināt citu iestāžu speciālistus muzeja pasākumos.	2024.- 2029.	Pašvaldība VKKF Citi fondi.
3.3. Iekļauties tūrisma aprītē	Nodrošināta muzeja atpazīstamība	Aktivizējies tūrisms Baltinavas pagastā	- izdots buklets - B - palielinājies tūristu skaits	- izstrādāts muzeja logo A+B muzeja suvenīru iegāde (magnētiņi, krūzītes u.c. ar muzeja simboliku)	2024. 2024.-2029.	Pašvaldība VKKF Citi fondi

Trešā mērķa sagaidāmais rezultāts

Atrisinātās problēmas	Sagaidāmās pozitīvās pārmaiņas
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pieaugošā mērķauditoriju grupa par muzeja aktivitātēm; ➤ Plašai sabiedrībai viegli pieejami un uztverami materiāli par muzeja piedāvājumu daudzveidību 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Muzeja piedāvājuma pieaugums; ➤ Dažādotas muzeja darba metodes ar sabiedrību; ➤ Tiek veicināta muzeja atpazīstamība.

4.muzeja darbības mērķis.

Muzeja darbības nodrošināšana sadarbībā ar pašvaldību

Uzdevumi	Plānotie rezultāti – galaprodukti	Rezultatīvie rādītāji		Galvenie pasākumi	Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie			
4.1.Veidot un uzturēt stabilu muzeja materiāli tehnisko bāzi	Iegādātas jaunas IT iekārtas (skārienjūtīgais dators), vitrīnas, podesti	Uzlabojies muzeja pakalpojumu piedāvājums sabiedrībai	Nodrošināta bāze muzeja pamatfunkciju veikšanai un tālākai attīstībai	- Sekot izsludinātajiem projektu konkursiem un izstrādāt projektus, - nepieciešamā inventāra (aprīkojuma) iegāde, uzstādīšana	2024.- 2029.	pašvaldība VKKF
4.2. Veikt pasākumus pilnvērtīgai muzeja darbībai nepieciešamo darbinieku resursu	Sekmēta muzeja darbinieka tālākizglītība	Paplašinājies muzeja darbinieka redzesloks, cēlies darba	vismaz viens kvalifikācijas celšanas pasākums gadā. 1	- sekot piedāvātajām iespējām; - komandēt muzeja speciālistu uz kursiem - sarīkot 1 pieredzes	2024.- 2029	pašvaldība Budžets

nodrošināšanai *Nodrošināt muzeja pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām	Muzejs pieejams cilvēkiem ar īpašām vajadzībām	ražīgums un kvalitāte. Cilvēki ar īpašajām vajadzībām varēs apmeklēt muzeju		apmaiņas braucienu gadā B – starptautiskas pieredzes pasākumi Ierīkota pie muzeja ieejas uzbrauktuve invalīdiem	2024.- 2029.	Pašvaldība, LEADER projekti
4.3.Muzeja pamatdarbība nodrošināšana	Nodrošināts finansējums muzeja pamatdarbā	Budžeta pieaugums un projektu piesaiste		Muzeja budžeta sagatavošana un tā atbilstība darba plānam; Finanšu projekta izstrāde	2024.- 2029.	Pašvaldība
4.4.Infrastruktūras sakārtošana	Rekonstruēta muzeja ēka	Iegūta skaista, mūsdienīga, energoefektīva ēka	Papildus atremontētas telpas ekspozīcijai, izstāžu zālei, nodarbībām	Ēkas rekonstrukcija, izstāžu zāles Nodarbības telpas iekārtošana	2024.- 2027.	Projekts, Pašvaldība
	Atjaunots Baltinavas miertiesas nams	Izveidots jauns tūrisma produkts Ziemeļlatgalē	Iegūtas telpas muzejpedagoģiskajām nodarbībām, ekspozīcijai, izstādēm	Vēstures liecību apkopošana, inovatīvu iespēju izmantošana, Ziemeļlatgales tautas tērpu un prasmju centra „Austrine” izveidošana	2024.- 2029.	Pašvaldība Projekti

Ceturtnā mērķa sagaidāmais darbības rezultāts:

Atrisinātās problēmas	Sagaidāmas pozitīvās pārmaiņas
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Paplašinātas muzeja telpas; ➤ Muzejs pieejams cilvēkiem ar īpašajām vajadzībām; ➤ Paplašināts un uzlabots muzeja piedāvājums 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ienākot daudz plašākās muzeja telpās, tiks atrisināts ekspozīciju un izstāžu un nodarbību telpu jautājums, muzejs varēs apmeklētājiem piedāvāt daudzveidīgas

izstādes, kā arī būs vieta jaunai ekspozīcijai;
 ➤ Tiks uzlabots un popularizēts muzeja pozitīvais tēls

3.2. Sagaidāmie darbības rezultāti

3.2.1. Kvantitatīvie rādītāji.

N.p.k.	Krājuma darbs		2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
.1.	Pārskata periodā inventarizēto krājuma vienību skaits	A	60	60	50	50	55	55
		B		30	30	30	35	35
2.	Konservēto un restaurēto priekšmetu skaits	A	-	-	-	-	1	1
		B	-	-	-	-	1	1
3.	Izmantoto krājuma vienību skaits	A	380	400	400	520	530	530
		B						
4.	Kopkatalogā ievadīto vienību skaits	A	60	60				
		B	-		60	60	65	65
5.	No krājuma deponēto vienību skaits	A	6	6	6	6	6	6
		B						
Pētniecības darbs			2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
1.	Priekšmetu skaits, kuriem veikta zinātniskā Inventarizācija	A	10	10	10	15	15	15
		B						
2.	Publicēto monogrāfiju/katalogu skaits	A	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-
Ekspozīciju darbs			2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
1.	Pastāvīgo ekspozīciju skaits	A	3	3	3	3	4	5
		B				+1		+1
2.	Izstāžu skaits muzejā	A	8	8	9	10	10	10
		B				+1		+1
3.	Izstāžu skaits ārpus muzeja	A	0	1	1	1	1	1
		B				1	1	1
Darbs ar apmeklētājiem			2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
1.	Apmeklētāju skaits	A	1500	1500	1700	1700	1800	1800
		B				1900	1910	1920
2.	Novadīto ekskursiju skaits	A	20	25	25	27	30	30
		B			30	30	35	35
3.	Muzejpedagoģisko programmu skaits	A	8	8				

		B	+1		+1		+1	
4.	Aptaujāto apmeklētāju skaits	A	-	100			100	
		B					150	
5.	Ekspozīcijas atvērtas pameklētājiem (stundas gadā)	A	1820	1900	2000	2000	2000	2000
		B						
6.	Muzejs pieejams ārpus regulārā darba laika (sestd.,svētd.,svētku d., darbd. Pēc 17.00) stundas gadā *strādā pēc pieteikšanās	A	200	200	200	200	200	200
		B	*	*	*	*	*	*
Finansējuma piesaiste			2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
1.	Iesniegto projektu skaits	A	1	1	1	1	1	1

3.2.2. Kvalitatīvie rādītāji.

Īstenojot vidēja termiņa stratēģiskā plāna aktivitātes, iecerēts visās muzeja darbības jomās panākt kvalitatīvus uzlabojumus:

Krājuma darbā –

- * Papildināts, daudzveidīgs, pieejams krājums , nodrošināta tā saglabāšana;
- * Turpinot ievadīt krājumu NMKK, tas būs pieejams plašam interesentu lokam, nodrošinot plašu krājuma pieejamību un atvieglojot darbu krājuma izmantošanā;
- * Izveidojot krājuma glabātāja amata vietu - varēs nesadalīti veltīt darbu krājuma un pētniecības jomā.

Pētniecības darbs –

- * Paplašināta sabiedrības informētība un izpratne par Baltinavas pagasta kultūrvēsturisko mantojumu un vērtībām;
- * Nodrošināta pagasta nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana nākamajām paaudzēm,

* Veicināta vietējo iedzīvotāju pašapziņas celšanās un iesaistīšanās kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā.

Komunikācijas darbs –

* Dažādām apmeklētāju vajadzībām piemērots un pieejams muzeja piedāvājums izglītībai, lokālpatriotisma veicināšanai un brīvā laika pavadīšanai;

* Pilnveidots komunikāciju darbs, apzinot apmeklētāju vajadzības un apmierinātību ar saņemtajiem muzeja pakalpojumiem;

* Informēta sabiedrība par muzeja krājumu, pētījumiem un izglītojošiem pasākumiem.

Muzeja darbības nodrošināšana –

- Pilnveidota muzeja struktūra un personāla resursi, paaugstināta darbinieku kvalifikācija, uzlaboti darba, krājuma saglabāšanas un eksponēšanas apstākļi, nodrošināts finansējums izvirzīto mērķu īstenošanai.

3.2. Programmas īstenošanai nepieciešamie cilvēkresursi.

N.p.k.	Stratēģijas apakšprogrammas (mērķi)		2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
1.	Krājuma darbs	A		1	1	1	1	1
		B	1	1	1	1	1	1
2.	Pētniecības darbs	A	1	1	1	1	1	1
		B				1	1	1
3.	Komunikāciju darbs	A	1	1	1	1	1	1
		B						

3.4. Jaunās politikas iniciatīvas:

1. Muzeja ēkas rekonstrukcija un muzeja telpu remonts.
2. Baltinavas miertiesas nama autentiska atjaunošana.

3. Jaunas ekspozīcijas izveide
2024.g. -tehniskā projekta un skiču izstrāde
2025.-2029.g. - ekspozīcija iekārtošana
4. Jaunas amata vienības izveidošana
2024.g. - Krājuma glabātājs 1 amatavienības izveide
5. Nemateriālā kultūras mantojuma izpēte un fiksācija.

4. PĀRRAUDZĪŠANAS UN ATSKAITĪŠANĀS KĀRTĪBA.

Baltinavas muzejā par stratēģiskā plāna izpildi atbild muzeja vadītājs.

Baltinavas muzeja darbības un attīstības stratēģijas un gada darba plāna izpildes gaita tiek izvērtēta vienu reizi gadā Muzeja krājuma komisijā vai pēc nepieciešamības - saskaņā ar izmaiņām pašvaldības plānošanas dokumentos.

Nepieciešamās korekcijas aktualizēšanai vai precizēšanai veicamas pēc pašvaldības budžeta pieņemšanas.

Baltinavas muzeja vadītāja

Antra Keiša

Domes priekšsēdētāja vietniece

S.Kapteine